

Skriftlig information

Datum

2024-11-21

Diarienummer

TN-2024-329

Nämndsbudgetuppdrag 2024 - Fastighets- och gatukontoret får i uppdrag att utreda möjligheten för en terrängbana för cykel

Fastighets- och gatukontoret har utrett möjliga platser för en terrängbana för cykel genom följande budgetuppdrag:

”Fastighets- och gatukontoret får i uppdrag att utreda möjligheten för en terrängbana för cykel på lämplig plats i staden som uppmuntrar även äldre barn till rörelse och glädjen av att vara ute i naturen för spontan aktivitet.”

Befintligt utbud i Malmö

I nuläget finns det två terrängcykelanläggningar i Malmö: Regnbågsbanan i Limhamn och en bana på Spillepengen. Båda erbjuder bra cykelmöjligheter med olika svårighetsgrader men ligger utanför stadskärnan, vilket begränsar tillgängligheten för barn och ungdomar. Därför är det intressant att undersöka möjligheterna till en mer stadsnära anläggning som kan komplettera de befintliga banorna.

Vad är terrängcykling?

En utgångspunkt har varit att reda ut vad olika begrepp innebär och hur de förhåller sig till uppdraget. Ett researcharbete där inläsning av väsentliga rapporter om terrängcykling samt möten med sakkunniga i ämnet har legat till grund för att besvara budgetuppdraget.

Terrängcykling, även kallad mountainbike-cykling (MTB), går ut på att cykla på en mer naturlig, varierande och utmanande terräng än de asfalterade cykelvägar som vi generellt sett är vana vid att cykla på i städerna. Det ställer högre krav på teknisk skicklighet, balans och utrustning i form av cyklar som är anpassade för tuffare förhållanden, exempelvis med stötdämpare och bredare däck. Terrängcykling kan i sin tur delas in i olika discipliner, som cross-country, där man tar sig fram på stigar med varierande lutning, eller downhill, där fokus ligger på att cykla nedför branta backar. Cross-country är den populäraste disciplinen och förknippas ofta med naturliga stigar i skogen där stenpartier och branta klättringar kan utgöra hinder. I en stadskontext kan den här typen av terrängförhållanden vara svåra att tillskapa och här finns därför en större efterfrågan på konstgjorda banor så som så kallade flowleder och pumptracks. Dessa banor kan bestå av en noggrant skulpterad terräng eller vara modulbaserade. Fokus

ligger på rolig och snabb cykling med en lekfull karaktär, där hinder är byggda för att erbjuda hög hastighet snarare än tekniska utmaningar. Region Skåne har drivit ett projekt i samarbete med tre kommuner i södra Sverige där man jobbat med modulbaserade banor i stadsmiljö. Modulbaserade lösningar kan vara fördelaktiga då de bland annat ställer mindre krav på utrustning, teknisk skicklighet och terräng samt kan flyttas vid behov.

Tillgänglighet och val av plats

För att göra MTB-cyklingen tillgänglig för en större målgrupp kan banorna anpassas för användning av mindre anpassade cyklar samt att strategiskt förlägga anläggningen i närmare anslutning till bebyggelse och boende. Det finns dessutom ett behov av lättare banor för att sänka tröskeln för oerfarna cyklister, inte minst för barn.

I linje med ambitionen att öka satsningar på stadsmiljöutvecklingen i socioekonomiskt utsatta områden har Fastighets- och gatukontoret inventerat platser i anslutning till dessa. Eftersom dessa områden generellt är mindre påverkade av förtätning så finns det dessutom potentiellt mer utrymme att ta i anspråk i utvecklingen av en terrängbana. MTB-cykling kan därtill ha en positiv inverkan på socioekonomiskt utsatta områden genom att skapa en mötesplats för barn, ungdomar och vuxna som främjar rörelse och välmående.

När det gäller cyklingens påverkan på naturen i form av slitage och störningar så är forskningen idag begränsad. Men mycket tyder på att cyklingen inte har större påverkan än andra friluftaktiviteter. Det pågår dessutom studier idag för att undersöka huruvida cykling faktiskt kan ha en gynnsam effekt på somliga habitat där störningar är ett positivt moment.

I stadsmiljö är tillgången till grönområden begränsad och konkurrerande intressen riskerar att hamna i konflikt med varandra. Här blir det desto viktigare att finna synergier mellan olika aktiviteter som kan överlappa och stödja varandra. Att placera en terrängbana i närheten av andra idrotts- och lekaktiviteter är trygghetsskapande och kan locka fler att pröva aktiviteten. Att titta på platser där cykling kan existera som mellan användning innebär ytterligare en möjlighet att aktivera platser som annars står oanvända.

I Hyllie, mellan Lorensborgsgatan och Annetorpsvägen och med anslutning till Kroksbäcksparken finns ett större grönområde med goda förutsättningar för utveckling av en terrängbana. Området kan avgränsas till upp mot 10 ha och består till stor del av gamla schaktmassor vilket utgör en intressant terräng för anläggning av en terrängbana. Området innefattar dessutom ett trädparti och en dagvattendamm som utgör intressanta inslag att integrera i anläggningen. Platsens storlek möjliggör dessutom för att skapa en bana med varierande svårighetsgrad där plattare partier exempelvis kan anpassas för nybörjare och brantare partier för mer erfarna cyklister. Platsen kan dessutom anses vara strategiskt belägen då den ansluter till socioekonomiskt utsatta stadsdelar såsom Holma och Kroksbäck samt till Kroksbäcksparken. Området är relativt bullerexponerat eftersom det angränsar till två större vägar. Detta kan anses bidra till att risken för att cyklingen upplevs som ett störningsmoment minskar. De vegetationsbeklädda schaktmassorna bidrar både med naturvärden och ekosystemtjänster. Vegetationen består huvudsakligen av pionjärarter som kan främjas av cyklingen. Framtida exploateringsplaner består av anläggandet av en park där anläggning av en MTB-bana har diskuterats. En del av grönområdet är detaljplanlagt som park och en del som natur.

Slutsats

Fastighets- och gatukontoret föreslår att grönområdet som är beläget där Lorensborgsgatan möter Annetorpsvägen vidare utreds för anläggning av en MTB-bana. Området har en befintlig terräng med goda förutsättningar för stigcykling (cross-country). Grönnytan angränsar till Kroksbäcksparken, en park med lekplatser samt aktivitetsytor för fotboll, skateboard och parkour vilket kan skapa synergieffekter. Närheten till socioekonomiskt utsatta områden som Holma och Kroksbäck är positivt då det kan bidra till en mer jämlik folkhälsa. Inför anläggandet av en park skulle MTB-cykling också kunna vara en tillfällig funktion som möjliggörs på platsen.

Fastighets- och gatukontoret vill också lyfta möjligheten att skapa modulbaserade lösningar på andra platser i staden. De har en mer tillfällig karaktär och ställer mindre

krav på utrustning, teknisk skicklighet och terräng samt kan flyttas vid behov. Platserna för sådana lösningar är lätta att identifiera jämfört med en större, permanent anläggning.

Elin Brusewitz och Johan Bergljung
Landskapsarkitekter, Stadsmiljöenheten